

**MANAVGAT
SOSYAL HİZMET
MERKEZİ**

ÇOCUK İSTİSMARI

SUNUM İÇERİĞİ

1. Aile ve Sosyal Hizmetler

*Bakanlığı Tarafından Yürütülen
Hizmetler*

2. Çocuk İhmali ve İstismarı Türleri

*3.İstismar mağduru çocuğun davranış belirtileri
ve çocuğa yaklaşım*

ÇOCUKLUK KAVRAMI

Çocuk Hakları Sözleşmesi

1990'da yürürlüğe girmiştir, Türkiye de dahil olmak üzere 142 ülke bu sözleşmeyi imzalamıştır.

Madde 1: Bu sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, 18 yaşına kadar her birey çocuk sayılır.

T.C.K'ya göre;

5395 sayılı çocuk koruma kanunun 1. maddesi gereğince çocuk, daha erken yaşta ergin olsa bile, 18 yaşını doldurmamış kişidir.

ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ

Dünya Sağlık Örgütü:

0-18 yaş grubundaki çocuğun sağlığını, fiziksel gelişimini, psiko-sosyal gelişimini olumsuz etkileyen; bir yetişkin, toplum yada devlet tarafından bilerek veya bilmeyerek çocuğa karşı gerçekleştirilen her türlü harekete maruz kalması **çocuk istismarı ve ihmaldır.**

ÇOCUK İHMALİ

Çocuğun beslenme, barınma, giyim, temizlik, oyun, eğitim, güvenlik ve sağlık hizmetini sağlama görevinin reddedilmesi ya da yerine getirilmemesidir.

Çocuğa fiziksel ya da duygusal,
bilinçli ve isteyerek zarar verildiği
taktirde “**aktif ihmal**”,

Bilgisizlik,
olanaksızlık,
umursamazlık gibi
nedenlerle oluşursa
“**pasif ihmal**”dir.

İSTİSMAR TÜRLERİ

1. Fiziksel İstismar
2. Cinsel İstismar
3. Duygusal İstismar
4. Ekonomik İstismar

1. FİZİKSEL İSTİSMAR

Çocuğun; dayak atma, yakma, ısırma, sarsma gibi olaylar sonucunda kaza dışı her türlü yaralanmasıdır.

2. DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi ve sevgiden yoksun bırakılması ya da çocuğun duygu ve düşüncelerine ilişkin yetişkinlerin uygun olmayan tepkiler vererek çocuğun psikolojik hasara uğratılmasıdır.

Tanımlanması en zor ancak en sık rastlanılan istismar türüdür.

(Belirtileri hemen görülmeyebilir, uzun vadede ortaya çıkar.)

Artık senin annen olmıcam,

- Yalnız bırakma,
- Ayırma,
- Korkutma,
- Yıldırma,
- Tehdit etme,
- Suça yöneltme,
- Önemsememe,

- Aşağılama,
- Küçük düşürme,
- Alaylı konuşma,
- Lakap takma,
- Aşırı baskı ve otorite kurma,
- Küfür etme

Herkes sana bakıyor! Çok ayıp.

Bak şimdi amca kızacak sana!.

3. EKONOMİK İSTİSMAR

Çocuğa bakmakla yükümlü kişinin çocuğu maddi gelir kaynağı olarak görüp çocuktan maddi kazanç elde etme isteğidir.

(çocuğun çalıştırılması)

4. CİNSEL İSTİSMAR

Çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde cinselliğe dahil edilmesidir.

Örneđin;

- İstismarcının ocuęun cinsel özelliklerine yönelik olarak konuşması,
- Cinsel organları gösterme (teřhircilik),
- Pornografik resim gösterme,
- Açıkça veya gizlice çocuğu çıplakken gözlemek gibi röntgencilik eylemleri,
- Karşıt cins davranış modellerini benimsetmeye çalışması, giydirilmesi,
- Cinsel içerikli küfür edilmesi.

Cinsel Sömürü: Çocuğa veya üçüncü kişilere para ve benzeri şeylerin verilmesi karşılığında çocuğun yetişkin tarafından cinsel olarak kullanılmasıdır. (Fuhuş, pornografi, cinsel sömürü amaçlı kullanma, çocuk seksi turizmi, erken evlendirme,....)

Bir cinsel istismar eşidi; **ENSEST**

Birbirleri arasında kan bağı bulunan, çoğu kültürde yasal ya da yasal olmayan kurallarla cinsel birliktelikleri yasaklanmış olan kişilerin cinsel ilişkide olma durumunu ifade eder.

AİLE İÇİ CİNSEL İSTİSMARIN OLUŞMASINDA RİSKLER NELERDİR?

- Alkolik anne ya da baba,
- Annenin/babanın hasta olması veya evi terk etmesi,
- Yetişkinlerin çocukla aynı odayı ya da yatağı paylaşmaları,
- Annenin gece çalışmak zorunda olması nedeni ile çocuklara baba ya da üvey babanın bakması,
- Anne veya babanın ya da her ikisinin ailesinde daha önce aile içi cinsel istismarın varlığı,
- İktidarsızlık ve psikopatidir. (ruh ve sinir hastalığı)

İSTİSMAR MAĞDURU OLAN KİŞİ BELİRTİLERİ:

- **Bebeklik - 4 Yaş:**

Tuvalet eğitiminde bozulmalar,

Cinsel içerikli sözcükleri kullanmada artma,

Cinsel organları ile fiziksel olarak aşırı uğraşma,

Oyunlarında cinsel içeriğin fazla olması,

Uyku bozuklukları...

- **4 - 6 Yaş:**

Korku, (yetişkinlerden aşırı derecede korkma)

Cinsel içerikli sözcük ve davranışlarda artma, (cinsel organları gösterme, cinsel organları ile aşırı fiziksel uğraş veya açık mastürbasyon)

Cinsel ilişkiyi ayrıntılı olarak bilme.

Gaitayı tutamama,

- **7 - 16 Yaş:**

- Okul başarısında düşme,
- Korku (özellikle yetişkinlerden),
- Depresif belirtiler,
- Aşırı veya açıktan mastürbasyon,
- Cinsel konularla aşırı uğraşma,
- Evden kaçma veya eve gitmede isteksizlik,
- Yaşa uygun olmayan davranışlarda artma (abla, ağabey, anne, baba davranışları gösterme),
- Tırnak yeme, tikler,
- Cinsel saldırganlık (başkalarını cinsel ilişkiye zorlama),
- Kendine zarar verme, intihar girişimleri.

- **Yetişkinlerde:**

Tedaviye rağmen bir türlü geçmeyen ağrılar,
Jinekolojik ve cinsel rahatsızlıklar,
Uyku bozuklukları, karanlıktan korkma,
Gece yarısı birisinin eve gireceğinden korkma,
Aşırı cinsel davranışlar,
Yeme bozuklukları, hamilelik sırasında utanç,
Ebeveyn olma sorunları, Kendine zarar verme,
Düşük özbenlik, sürekli suçluluk ve utanç duyma, depresyon,
Bütünsel olarak kötü olduğuna inanç,
Ait olamama, yerleşememe, ötekilere güven duyma konusunda zorluk,
Aşırı sosyalleşme ya da izolasyon,
Cinsel ve fiziksel saldırılardan kendini koruyamama.

Çocuk sinirli, güvensiz, zayıf, cezalandırıcı, şiddet uygulayan bir anne ya da babaya yaşadığı cinsel istismarı **SÖYLEYEMEZ!**

Cinsel istismara uğrayan bir çocuğa nasıl yaklaşmalısınız?

- Yapacağınız en iyi şey onu dinlemeye hazır olduğunuzu göstermeniz,
- Onu dinleyerek inandığınızı,
- Bunun onun suçu olmadığını,
- Olanlardan dolayı üzüldüğünüzü,
- Yardıma hazır olduğunuzu belirtmektir.
- Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin.

Cinsel İstismar Gerçekleşmişse!

- Öncelikle ilgili kolluk kuvvetlerine başvurulmalı,
- Vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmamalıdır.
- Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.
- Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açar.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- ❌ Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücünün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar.
- ❌ Sadece çekici, tatlı, güzel, açık giyinen çocuklar; onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif çocuklar İstismara maruz kalır.
- ❌ Çocuklara uslu, akıllı, açığız olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.

Doğrular

- ✅ Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- ✅ Çocukların görünüşü ya da davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olaylarla ilgili çocuklar asla suçlanamazlar
- ✅ Çocukları istismarla karşılaştığında bunu tanıması ve farkında olması için yaşına uygun olarak bilgilendirmeliyiz.

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Genellikle tehlikeli yerler; özellikle karanlık bastıktan sonra, parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır.

Doğrular

- İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir: Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol, bir arkadaş ya da akrabanın evi, çocuğun kendi evidir.
- Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda, oyun zamanları, banyo zamanı ya da yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır.

Doğru Bilinen Yanlışlar

- ❑ Çocuklar kötü görünümlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir.
- ❑ Cinsel istismar vakaları her yerde yaşanmaz, bazı kültürlerde, ülkelerde yaşanır.
- ❑ Çocuk;yaşadıklarını,cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur.Fazla kurcalanmamalı.

Doğrular

- ❑ Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı, normal görünümlü biridir. Genellikle 20-45 yaşarası evli, sosyal hayatı olan şüphe çekmeyen kişilerdir.
- ❑ Cinsel istismara her kültürde,her ülkede ve her sosyo-ekonomik grupta rastlanmaktadır. Kız çocuklarda **ensest**, erkek çocuklarda ise **pedofil** diğer istismar türlerinden daha sık rastlanmaktadır.
- ❑ Çocuklar cinsel istismarı asla unutmazlar... “Hayattaki en kötü şey hafızayı değiştirememenizdir.” sözleri,çocukluğunda cinsel istismara uğramışbir yetişkine aittir.

**ÇOCUĞUM CİNSEL İSTİSMARA UĞRADI,
BUNUN TEDAVİSİ VAR MI?**

-Evet var.

ve ne kadar erken fark edilirse

o kadar hızlı ve etkili tedavi edilebilir.

**“O DAHA ÇOCUK, YANLIŞ MI ANLADI ACABA?” denmemelidir!
TÜM ÇOCUKLAR; CİNSEL İSTİSMARI HİSSEDER, FARK EDER,
BİLİR, ANLAR, ANLATABİLİR, TARİF EDEBİLİR, BUNA
İNANIN VE CİDDİYE ALIN!**

TCK madde 232: Çocuğa yönelik fiziksel, cinsel veya duygusal istismar teşkil eden davranışların birçoğu **suç olarak tanımlanan fiilleri** oluşturmaktadır. TCK madde 86, 94, 96, 109: Bedeninde sigara söndürülmesi veya diğer ağır yaralamalarda bulunmak, g ünlerce bir odaya kapatmak gibi **kötü muamele** boyutunun ötesine geçen davranışlara maruz kalması...Bu maddeler, çocuğun fiziksel yönden **istismarını cezalandıran suç tanımlarına** örnek olarak gösterilebilir. Çocuğun cinsel istismarı suçu (TCK m. 103), reşit olmayanla cinsel ilişki suçu (TCK m. 104), müstehcenlik suçu (TCK m. 226), fuhuş (TCK m. 227) gibi suçlar **CİNSEL istismar suçlarıdır**. Çocuğun duygusal istismarını cezalandıran maddelere örnek olarak çocuğu **dilencilikte** araç olarak kullanmayı cezalandıran TCK m. **229'daki tanım** gösterilebilir. Keza aile hukukundan kaynaklanan yükümlülüğün ihlali (TCK m. 233) ve **çocuğun kaçırılması veya alıkonulmasını** (TCK m. 234) cezalandıran suç tanımları da, çocuğun psikolojik istismarına yaptırım öngören hükümler arasında sayılabilir.

- Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, 8 yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması halinde 3 yıldan 8 yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.
- Maędurun on iki yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza, basit cinsel istismar durumunda 10 yıldan, sarkıntılık durumunda 5 yıldan az olamaz (TCK md.103/1)
- Cinsel istismarın, 15 yaşını tamamlamamış çocuklara karşı cebir veya tehditle çocuklara karşı silah, bıçak, sopa vb. gibi aletler kullanmak suretiyle verilecek ceza **yarı oranında artırılır** (TCK md.103/4).
- Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümlü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur (TCK md.103/6).

Türk Ceza Kanununa göre **HER VATANDAŞIN** çocuğun fiziksel, cinsel veya duygusal yönden istismarının ihbar yükümlülüğü vardır.

İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, ***bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.***

Başvuru Merkezleri

Alo

Sosyal Destek Hattı

Alo

Polis

Alo

Jandarma Çocuk ve Kadın Kısım
Amirliği

En Yakın Kolluk Kuvvetleri

112

ACİL
ÇAĞRI